

REFLEX QUE LLUEIX EN EL MIRALL DE L'EXISTÈNCIA

FONT i MASSOT, M. Rosa,
Com ombres vives
Ed. Columna. Col. Àuria, 71.
Barcelona, 1996.
59 pàg.

A primer cop d'ull, només per sobre (i ho dic literalment), aquest llibre em va fer pensar en Salinger. No passa gaire sovint que un llibre de recent publicació no porti una *contra* on es cantin les excel·lències (auto)biogràfiques de qui l'ha escrit o es faci una lloança (comercial) del producte. Per tant, trobo interessant que encara hi hagi qui s'arrisqui (hi obligui o no el disseny) a posar un llibre al carrer que només pugui ser valorat per si mateix, per la seva essència, i no pas pel «personatge» que l'ha escrit o per la «temàtica» que, sempre presumiblement, tracta. Així hauria de ser sempre, amb tots els llibres.

Però suposo que això deu ser l'únic en què tenen a veure Maria Rosa Font i Salinger.

Com ombres vives és un recorregut pel reflex que llueix en el mirall de l'existència. Un reflex prenyat d'imatges i reminiscències romàntiques (del Romanticisme estètic/literari, no dels contrallums d'horabaixa que retallaven siluetes cosides amb cola a les carpetes d'anar a l'insti). Un reflex dividit en quatre grans feixos.

El primer, «De terra en terra», és l'anunci d'aquest dibuix existencial que organitza conceptualment tot el text, la sublimació de la immensitat, la immersió en la incommensurabilitat del paisatge interior i la simbiosi entre el Jo i l'espai i el temps que engoleixen, sense pietat, aquest Jo. Uns paisatges on l'aigua sempre és present com a símbol de fertilitat. La de la terra i la de les paraules que donen vida a aquestes ombres. Prenem, sinó, els primers versos del poema titulat «Lloc»: «Aquest és el teu lloc: fet de nit sola / que dansa pels terrats i un cel ardent / que teixeix el matí...». O l'última part del primer poema, «Espai»: «El món no és sinó l'espai que penso...».

A la segona part, «Somnis i Imatges», ment i cos són presentats com a espais escènics dels somnis, en els quals els vidres de les finestres són els marcs de les imatges, obscures i violentes, que narren el pas del temps: «Soldats grisos de mar, insectes que zumzen / torcen les ales de l'últim ocell / perdut en cels indòmits. Passen àngels / sense ales, borrisol només, eteri, / fugaç com ho és l'instant...» («Fusió»). I també, a «Miralls»: «Et contemplo en el joc de miralls que és la vida: / tendre dedins del mur, dòcil, magnànim; / feretge i posseït, trosseges l'alba a fora».

«I ells floreixen de dins les seves runes», la tercera part, amb

cita de Rilke inclosa, és una mirada quasi mítica damunt les hores del coneixement i del reconeixement amorós i, també, sobre l'absència d'aquests elements vitals.

La quarta part dona nom genèric també al poemari i, com un cercle que es tanca, enllaça amb el principi, amb la terra (i la Terra). Aquí s'analitza la transcendentalitat dels fets que són en aparença, i només en aparença, ordinaris, quotidians: la sega del blat, els hàbits matinals de la parella, el guarda-roba d'una maniquí, la nena que corre pel jardí...

Per acabar, afegiré que, en un temps en què es pretén distingir sexualment la literatura i s'hi implanta l'etiqueta de «femenina» per amagar operacions mercantilistes destinades a col·locar comercialment tones i més tones de buida cursileria escrita –això sí, per a dones (habitualment de mitjana edat) que l'únic que tenen en comú, a banda del disseny biològic de l'entrecreu, és la manca de substància i l'empudegament soporífer–, són d'agrair desplegaments de sensibilitat creativa com la poesia de Maria Rosa Font, que, lluny de sensibleries (domèstiques o de qualsevol altra mena), rescata l'autèntic valor etimològic del fet poètic/literari/artístic. I és que, com ja diu –amb altres paraules– el prologuista d'aquest llibre, J.N. Santaeulària: això, és poesia, senyores i senyors.

Bel Bosck